

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 11CoPr/1/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8806204165
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Šamo
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8806204165.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Šama a sudcov JUDr. Romana Tótha a JUDr. Jozefa Škraba v právnej veci žalobcu: R. Y., nar. X. XX. XXXX, bývajúci v F. č. XXX, zastúpený JUDr. Ing. Michalom Plentom, advokátom, Sídlisko Okulka 19/42, Vranov nad Topľou, proti žalovanému: VRANOVSKÁ TEHELŇA s.r.o., Čemernianska 137, Vranov nad Topľou, IČO: 36 457 183, zastúpený JUDr. Ladislavom Lukáčom, advokátom, Hlavná 19, Prešov, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného: Sociálna poisťovňa, a.s., Bratislava, pobočka Vranov nad Topľou, o náhradu škody, o odvolaní žalobcu, žalovaného a vedľajšieho účastníka na strane žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 3C/137/2006 - 317 zo dňa 19. 9. 2012, jednomyselne takto

rozhodol:

M e n í rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o povinnosti žalovaného plniť žalobcovi tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 24.746,07 eur do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že v prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa v jeho zamietavej časti.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 119.796,85 eur do 15 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že žalobu čo do zvyšku zamietol. O trovách konania súd rozhodne po právoplatnosti rozsudku. V dôvodoch tohto rozhodnutia uviedol, že žalobca sa domáhal proti žalovanému náhrady škody z titulu pracovného úrazu, a to náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Vo svojej žalobe uviedol, že dňa 14. 11. 2003 ráno o 6.45 hod. ako vedúci údržby išiel so svojimi zamestnancami na strechu objektu lisovne skontrolovať vykonanú prácu za predchádzajúci deň a určiť ďalší postup prác na oprave strechy. Pri výkone prác na streche sa žalobca prepadol cez túto a spadol na betónovú podlahu z výšky 11 metrov. Tento pracovný úraz zasiahol vážne hlavu žalobcu, čo sa prejavilo krvácaním do dutín hlavy - mozgových, prínosových, ušných a krvácaním v oblasti krčnej miechy s podvrtnutím krčných stavcov a následnou ťažkou poruchou - ochrnutím horných a dolných končatín s prevahou vľavo. Vedľajší účastník z titulu pracovného úrazu priznal žalobcovi nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia z pracovného úrazu, ktorý utrpel dňa 14. 11. 2003 v sume 126.000,- Sk. Táto suma bola žalobcovi vyplatená. Na základe rozhodnutia vedľajšieho účastníka bol žalobcovi priznaný invalidný dôchodok od 10. 2. 2005 vo výške 7.383,- Sk. Žalobca v žalobe uviedol, že v dôsledku pracovného úrazu má sťaženie možnosť uplatniť sa v osobnom, pracovnom, spoločenskom živote, nemôže sa venovať svojim záľubám s tým, že pred úrazom bol psychicky zdravý, teraz je ambulantne v psychiatrickej liečbe, trpí poruchami psychiky, nadmernou nervozitou a precitlivosťou. Má trvalé následky pohybové, psychické aj sexuálne. Tieto stavy vyúsťujú do častých hádok s rodinnými príslušníkmi. V minulosti pred úrazom hrával tenis, bicykloval, lyžoval, po úraze má ťažkosti pri chôdzi a je nútený používať barlu. Nemôže pracovať okolo domu a v záhrade, chodiť na huby, nemôže pracovať s počítačom, nakoľko sa nevie sústrediť. Nevie sa koncentrovať na

čítanie a problém mu robí aj dvojité videnie. Pred úrazom bol aktívnym poľovníkom, vlastnil zbrojný preukaz, po úraze túto činnosť nemôže vykonávať a neobnovil si platnosť zbrojného preukazu. Do roku 1998 bol poslancom SNR, bol politicky činný, avšak úraz mu znemožnil akúkoľvek činnosť. Má problémy pri vykonávaní základných potrieb, nemôže sa obliecť, obuť, vstupovať a vystupovať z vane pri kúpaní. Vzhľadom na rozsah a vážnosť poškodenia zdravia žiadal odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšené na 45-násobok. V priebehu súdneho konania po vykonaní znaleckého dokazovania i kontrolného znaleckého dokazovania žalobca žiadal z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia zaplatiť od žalovaného sumu 11.079.000,- Sk, čo predstavovalo zvýšenie základného bodového ohodnotenia z 2 075 bodov na 90-násobok. Súd pripustil túto zmenu návrhu a o takomto zmenenom návrhu konal a rozhodol. Súd ďalej poukázal na výsledky dokazovania zistené výsluchom účastníkov, oboznámením sa s pracovnou zmluvou žalobcu, protokolom Inšpektorátu práce v Prešove zo dňa 2. 4. 2004, rozhodnutím Sociálnej poisťovne, znaleckým posudkom znalca MUDr. I. G., znaleckým posudkom Univerzity P.J. Šafárika v Košiciach, výsluchom svedkov MUDr. N. D., D. C., U. S., N. Y., C. Y., N. Y. s tým, že vec právne hodnotil v zmysle ust. § 195 ods. 1, § 196 ods. 1 písm. a), b) , ods. 2 písm. a), b), ods. 3 a 5, ust. § 198 ods. 1, § 203 ods. 1, 2 Zákonníka práce, podľa § 7 ods. 3 vyhl. č. 32/1965 Zb. a na základe vykonaného dokazovania konštatoval, že dňa 14. 11. 2003 ráno o 6.45 hod. žalobca utrpel v práci pracovný úraz takým spôsobom, že pri kontrole opravy strechy sa strecha pod ním prepadla, žalobca spadol na betónovú podlahu z výšky 10 - 15 metrov. Žalobca skončil so žalovaným pracovný pomer dohodou zo dňa 17. 2. 2006 z dôvodu organizačných zmien. Spôsob, akým vykonával pracovnú činnosť, pri ktorej došlo k úrazu, podľa názoru súdu vylučuje akékoľvek spoluzavinenie z jeho strany, žalobca rozhodne nemohol vedieť, že tá časť strechy, na ktorú stúpil, ho neudrží počas kontroly strechy a na streche v čase úrazu boli aj ďalší pracovníci žalovaného a bolo vlastne len vecou náhody, že žalobca išiel a stúpil tým smerom, kde ho strecha neudržala. Vypočutí svedkovia C. Y. a N. Y., spolupracovníci žalobcu, jednoznačne potvrdili, že strecha bola v takom stave, že jej povrch bol voľným okom vnímaný ako neporušený, dokonca na jednej časti strechy deň pred úrazom žalobcu pracovali a opravovali ju s tým, že sa nepohybovali v tej časti, kde sa žalobca prepadol. Žalobca bol majster údržby a v čase úrazu išiel spolu s ostatnými pracovníkmi skontrolovať koľko bolo urobené deň predtým na streche a čo je ešte potrebné zabezpečiť. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že tak žalobca ako aj ďalší dvaja pracovníci, ktorí boli v čase úrazu na streche, rozhodne nemohli predpokladať, že v určitej časti je strecha v takom stave, že sa môže pod nimi prepadnúť. Na základe týchto skutočností súd dospel k záveru, že žalobca na svojom pracovnom úraze nenesie žiadne spoluzavinenie, žalobca neporušil žiadny právny predpis o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, nebol pod vplyvom alkoholu, ani iných psychotropných látok, nepočíňal si ľahkomyselne, plnil svoje pracovné povinnosti a dokonca jeho konanie nemožno považovať ani za bežnú neopatrnosť vyplývajúcu z rizika práce. Tieto skutočnosti potvrdzuje aj protokol o vyšetrení ťažkého pracovného úrazu žalobcu zo dňa 2. 4. 2004, v ktorom je uvedené, že zo strany žalobcu nedošlo k porušeniu bezpečnostných predpisov. Tak isto vedľajší účastník odškodnil žalobcu v plnej výške a nezohľadnil žiadne spoluzavinenie žalobcu. Pokiaľ sa týka výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, súd na základe vykonaného dokazovania mal za preukázané, že v dôsledku pracovného úrazu žalobcovi ostala ujma na zdraví, ktorá zanechala preukázateľne trvalé a výrazne nepriaznivé dôsledky na životné úkony žalobcu, na uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb, na plnenie jeho spoločenských úloh. Z dokazovania vyplynulo, že žalobca pred úrazom bol pracovne, spoločensky a politicky činný tak, že jedno volebné obdobie dokonca vykonával funkciu poslanca Národnej rady SR, realizoval sa ako poľovník, jeho známosť s inou ženou skončila práve v dôsledku úrazu. Žije v spoločnej domácnosti s matkou v rodinnom dome, okolo ktorého nemôže vykonávať žiadne práce, podľa znalca MUDr. Z. C. žalobca sa nevie sústrediť ani na ľahšie domáce práce, musí volať príbuzných na pomoc, má depresívne poruchy, problémy so spánkom, je frustrovaný sexuálnym zlyhaním a telesnými bolesťami. Po úraze je v starostlivosti odborných lekárov - neurológa, ortopéda, psychiatra s tým, že prognóza vývoja zdravotného stavu žalobcu je nepriaznivá. Podľa svedka MUDr. N. D., ošetrojúceho lekára, žalobca má výpadky pamäte, ochrnutú a poškodenú ľavú stranu tela. Svedkovia D. C. a U. S. potvrdili, že žalobcu poznali ako veselého človeka, ktorý chodil na poľovačky, na plesy, spoločenské zábavy, na dovolenky k moru, hral tenis s tým, že po úraze tieto činnosti nemôže vykonávať. Ďalej súd zistil, že vedľajší účastník plnil žalobcovi náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia do výšky 1-násobku - 126.000,- Sk. Podľa záveru súdu, po zohľadnení všetkých vyššie uvedených skutočností a závažných následkov pracovného úrazu žalobcu, žalobcovi patrí náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšená na 30-násobok, ktoré zvýšenie je vzhľadom na vek žalobcu a jeho život pred pracovným úrazom primerané. Takto súd vyčíslil náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia, ktorá by mala patriť žalobcovi, vychádzajúc zo základného bodového ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia vo výške 2.075 bodov x 60,- Sk za jeden bod = 124.500,- Sk x 30-násobok

= 3.735.000,- Sk - 126.000,- Sk odškodnenie poskytnuté vedľajším účastníkom a ostáva zaplatiť sumu 3.609.000,- Sk, čo je 119.796,85 eur. Ďalej súd uviedol, že o trovách konania rozhodne podľa § 151 ods. 3 O.s.p. do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie vedľajší účastník, ktorý navrhol, aby odvolací súd tento zmenil a žalobu zamietol. V dôvodoch odvolania uviedol, že nesúhlasí so zvýšením sťaženia spoločenského uplatnenia na 30-násobok a mal za to, že takéto zvýšenie nie je u žalobcu odôvodnené a adekvátne. Žalobca v konaní pred súdom nepreukázal žiadne kultúrne, spoločenské alebo iné aktivity na takej mimoriadnej úrovni a ani výnimočné činnosti, na výkon ktorých by mal úraz nepriaznivý vplyv, resp. bol by s nimi v príčinnej súvislosti. Odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia, ktoré bolo žalobcovi priznané a vykonané Sociálnou poisťovňou v sume 126.000,- Sk, považoval vedľajší účastník za primerané, pričom v ňom bol zohľadnený predpokladaný vývoj následkov u žalobcu, ako aj rozsah v akom sú obmedzené možnosti žalobcu uplatniť sa v živote a spoločnosti v zmysle ust. § 4 vyhl. č. 32/1965 Zb.. Súd v odôvodnení rozsudku poukázal na politickú činnosť žalobcu a tu vedľajší účastník upozornil na skutočnosť, že žalobca bol politicky aktívny do r. 1998 a pracovný úraz z roku 2003 jeho uplatnenie v politike nijako neovplyvnil. Čo sa týka pracovnej oblasti, žalobca sa po skončení pracovnej neschopnosti vrátil na pôvodné pracovisko a pôvodné pracovné miesto ako pred úrazom, kde pracoval do roku 2006 a jeho pracovný pomer bol ukončený dohodou v dôsledku organizačných zmien a nie zo zdravotných dôvodov. To, že žalobca pred úrazom chodil lyžovať a hrať tenis, chodil na huby, všetko na rekreačnej úrovni, a hoci v konaní tvrdil, že následkom úrazu bol v týchto činnostiach obmedzený, nemožno bez ďalšieho toto považovať za dôvod hodný osobitného zreteľa, ktorý by odôvodňoval takéto násobky zvýšenia spoločenského uplatnenia, aké mu priznal súd prvého stupňa. Nakoniec poukázal na judikát Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/90/2004, v ktorom bolo konštatované, že mimoriadne zvýšenie odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia je prípustné len v celkom výnimočných prípadoch hodných mimoriadneho zreteľa, kedy zapojenie poškodeného do spoločenského života je v dôsledku poškodenia zdravia pri pracovnom úraze veľmi výrazne obmedzené alebo úplne stratené v porovnaní s jeho významnými aktivitami pred úrazom. Súd, podľa názoru vedľajšieho účastníka, nebral do úvahy, že žalobca mal v čase úrazu 52 rokov a prekonal rôzne ochorenia, čo ho de facto samo o sebe vyradzovalo z namáhavých aktivít, pričom vek žalobcu, aj bez ohľadu na zdravotný stav, by sa dal označiť ako vek za horizontom trvalej ponuky práce.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal odvolanie aj žalobca, a to proti tomu výroku, ktorým bola jeho žaloba zamietnutá a navrhol jeho návrhu v celom rozsahu vyhovieť. Uviedol, že súd prvého stupňa správne zistil skutkové okolnosti, za ktorých utrpel pracovný úraz dňa 14. 11. 2003, avšak mal za to, že v tomto prípade boli splnené podmienky osobitného zreteľa, ktoré ho oprávňujú na uplatnenie sťaženia spoločenského uplatnenia v zmysle § 7 ods. 3 vyhl. č. 32/1965 Zb. vo výške tak, ako ju uplatnil. V danom prípade išlo o ťažký pracovný úraz, pri ktorom utrpel krvácanie vnútro lebečné a do chrbtice kanála, pomliaždenie mozgu ťažkého stupňa, otras mozgu III. stupňa, zlomeninu temenných kostí obojstrannú s vpáčenými úlomkami, tržnozhoždenú ranu temena, tržnozhoždenú ranu čelovej a temennej kosti, tržnozhoždenú ranu čela vľavo, podvrtnutie krčnej chrbtice s roztrhnutím šľachy v oblasti krku, výhrez medzistavcovej platničky v krčnej oblasti, zlomeninu panvového prstenca obojstrannú, zlomeninu kĺbovej jamky bedrového kĺbu, odtrhnutie kosti v oblasti členku, poranenie oka - pretrvávajúce dvojité videnie ľavého oka. Podľa žalobcu rozsudok vydaný v tejto veci nezodpovedá zásade spravodlivého a úplného odškodnenia následkov pracovného úrazu, následkom ktorého má žalobca sťaženosť možnosť uplatniť sa v osobnom, pracovnom, spoločenskom živote a nemôže sa venovať svojim záľubám. Žalobca pred úrazom bol psychicky zdravý, nepociťoval žiadne obmedzenia vo svojom rodinnom, osobnom, pracovnom a spoločenskom živote, bol plný života, žil čulým spoločenským životom. V konaní bolo preukázané, že po úraze už nedokáže plnohodnotne prežívať osobný, rodinný, spoločenský a kultúrny život, trpí poruchami psychiky, nadmernou nervozitou, precitlivosťou na vonkajšie podnety a má bolesti. Po úraze sa psychicky cíti zle, ťažko sa zmieruje s tým, čo sa stalo, že má trvalé následky pohybové, psychické aj sexuálne. Pociťuje napätie, slabosť, nervozitu, zle spáva a stále sa mu vracia zážitok z prežitého úrazu. Žalobca zabúda, dobre si nepamätá, má celkovo zlú náladu, čo občas vyúsťuje do hádok s rodinnými príslušníkmi. Niekedy nevie bezprostredne zareagovať na vonkajšie podnety, trvá mu dlhšie, keď je potrebné dať si niektoré veci do súvislosti. Občas sa stáva, že nevie nájsť vhodné spojenia slov. Je ambulantne v psychiatrickej liečbe. Po úraze sa už žalobca nedokázal zamestnať. Bol uznaný za invalidného z titulu následkov utrpeného pracovného úrazu, pred úrazom bol žalobca zamestnaný bez obmedzení. Po úraze vznikli zmeny, ktoré ho obmedzujú v spoločenskom, rodinnom živote, v športovom a kultúrnom vyžití, znemožňujú mu pracovné uplatnenie a došlo k psychologickým

zmenám i zmenám na pohybovom aparáte. Kvalita života žalobcu sa po utrpenom úraze výrazne zhoršila. Má za to, že následky úrazu výnimočným spôsobom, hodným osobitného zreteľa obmedzili jeho súkromné a občianske uplatnenie v spoločnosti, najmä s poukazom na vek, došlo k strate uplatnenia sa v pracovnom, rodinnom živote.

Žalovaný podal odvolanie proti tej časti rozsudku, ktorej bolo žalobe vyhovené. Navrhol rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť na nové prejednanie a rozhodnutie. Podľa jeho názoru bolo vykonanými dôkazmi nesporne preukázané, že žalobca si počínal v rozpore s obvyklým spôsobom, konal ľahkomyselne, pričom vzhľadom na svoju kvalifikáciu a skúsenosti si mal byť vedomý, že si môže privodiť ujmu na zdraví. Pri práci na streche sa žalobca i ďalší pracovníci mali zaistiť bezpečnostným lanom, pretože pri prácach vo výškach hocikedy môže nastať riziko, že dôjde k pádu. Podľa názoru žalovaného je nepochybné, že pri práci vo výške sa mal žalobca zaistiť proti možnosti pádu a v takomto prípade by k úrazu v žiadnom prípade nedošlo. Otázkou zabezpečenia sa vo výške lanom alebo iným zabezpečovacím prostriedkom súd v konaní neskúmal. Ďalšou skutočnosťou, ktorú žalovaný napadol v odvolaní bolo to, že sa nemôže stotožniť so záverom súdu prvého stupňa o 30-násobnom odškodnení za sťaženie spoločenského uplatnenia. Poukázal na to, že úraz sa stal žalobcovi vo veku 52 rokov, nejde teda o mladého človeka a ani jeho aktivity, ktoré v tomto veku vykonával neboli takého rozsahu, aby mu prináležalo takéto odškodnenie. Žalobca po ukončení práceneschopnosti nastúpil do zamestnania na svoje pôvodné pracovné miesto, nemal a nežiadal žiadne úľavy z dôvodu fyzických obmedzení, zabezpečoval chod údržby tak, ako to bolo pred úrazom. Spočiatku mal pohybové problémy, ale postupne sa jeho zdravotný stav zlepšoval tak, že dokonca začal opäť viesť motorové vozidlo. Nie je pravdou, že by trpel výpadkami pamäte a stratou koncentrácie. Ak sa to u neho v poslednom čase prejavuje, môže to súvisieť s jeho narastajúcim vekom. To, že bol v minulosti poslancom a v súčasnosti nie je, nie je zapríčinené úrazom. Nie je pravdou, že sa žalobca pohyboval len pomocou barlí, pretože sa pohybuje aj bez nich. Hodnotiť, že žalobca mal pred úrazom známosť s inou ženou a že z dôvodu úrazu či jeho následkoch sa jeho priateľka s ním rozišla, je pochybné. Okrem toho žalobca riadne vykonáva všetky práce a činnosti, ktoré vykonával aj pred úrazom. Žalovaný sa domnieval, že primerané zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia by bolo v rozsahu 10-násobku a aj v takomto prípade by bolo treba zohľadniť čiastočné zbavenie sa zodpovednosti žalovaného spočívajúce v tom, že si počínal v rozpore s obvyklým spôsobom a ľahkomyselne, ak sa pri práci vo výške nezabezpečil proti pádu. Toto čiastočné zbavenie zodpovednosti podľa žalovaného predstavovalo 50 %. V rozsahu ďalších 50 % by malo spočívať spoluzavinenie žalobcu tak, ako to má na mysli ust. § 196 ods. 2 Zákonníka práce.

Odvolací súd podľa § 212 ods. 1 O.s.p. prejednal vec v medziach, v ktorých sa odvolatelia domáhali jej preskúmania a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné a odvolanie žalovaného a vedľajšieho účastníka je dôvodné čiastočne.

Odvolací súd po preskúmaní veci má za to, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav, pokiaľ ide o zodpovednosť žalovaného za pracovný úraz v zmysle § 195 a nasl. Zákonníka práce. Nakoniec ani jeden z účastníkov túto skutočnosť nespochybňuje. Pokiaľ ide o zbavenie sa zodpovednosti v zmysle § 196 Zákonníka práce, táto u zamestnávateľa neprichádzala do úvahy, keďže aj z výsledkov šetrenia Inšpektorátu práce Prešov a Protokolu č. IPV 2-23-3/P-J-22-04 zo dňa 2. 4. 2004 vyplýva, že zo strany žalobcu nedošlo k porušeniu bezpečnostných predpisov. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že žalobca nekonal tak, že by jeho počínanie bolo v rozpore s obvyklým spôsobom správania sa, z ktorého by bolo zrejmé, že hoci neporušil právne predpisy alebo ostatné predpisy alebo pokyny na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci alebo osobitné predpisy, konal ľahkomyselne a musel si pritom byť vzhľadom na svoju kvalifikáciu a skúsenosti vedomý, že si môže privodiť ujmu na zdraví. Súd prvého stupňa teda správne uzavrel, že zamestnávateľ - žalovaný sa nezbavil zodpovednosti ani v zmysle § 196 ods. 1, ani v zmysle ust. § 196 ods. 2 Zákonníka práce.

Pokiaľ ide o odškodnenie za sťaženie spoločenského uplatnenia, z posudku o sťažení spoločenského uplatnenia i zo znaleckých posudkov vykonaných v tomto konaní bolo nepochybne zistené, že sťaženie spoločenského uplatnenia bolo ohodnotené počtom bodov 2.075, pričom vedľajší účastník v zmysle zák. č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení vo veci nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia z titulu pracovného úrazu rozhodol rozhodnutím č. 300-193/2005 zo dňa 10. 5. 2005 tak, že podľa § 99 uvedeného zákona má žalobca nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku pracovného úrazu, ktorý utrpel dňa 14. 11. 2003 vo výške 126.000,- Sk, čo zodpovedalo za odškodnenie 2.100 bodov. Žalobca však uplatnil nárok podľa § 7 ods. 3 vyhl. č. 32/1965 Zb.

o odškodňovaní, bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia, podľa ktorého v prípadoch hodných osobitného zreteľa môže súd odškodnenie za bolesť a za sťaženie spoločenského uplatnenia primerane zvýšiť, a to i nad sumu uvedenú v ods. 1 a 2. Z vykonaného dokazovania bolo nepochybne zistené, že žalobca sa stal invalidným dôchodcom v súvislosti so zraneniami pri úraze zo dňa 14. 11. 2003. Sociálna poisťovňa rozhodnutím zo dňa 6. 4. 2005 priznala žalobcovi invalidný dôchodok v sume 7.383,- Sk mesačne. Z vykonaného dokazovania nepochybne vyplýva, že žalobca utrpel vážne poranenia, v dôsledku ktorých u neho vznikli zmeny, ktoré ho obmedzujú v spoločenskom a rodinnom živote, v športovom a kultúrnom vyžití, ide o zmeny psychické a zmeny na pohybovom aparáte. Zdravotný stav žalobcu je v súčasnosti stabilizovaný, nakoľko nedochádza k náhlym zmenám, avšak pri poškodení pohybového aparátu je prognóza nepriaznivá a treba rátať s postupným zhoršovaním. Z hľadiska psychických zmien je prognóza neistá. Zmeny na pohybovom aparáte obvykle sprevádzajú chronické bolesti, ktoré vplývajú na každodenný život poškodeného. Prognóza vývoja zdravotného stavu žalobcu je nepriaznivá vzhľadom na poškodenie pohybového aparátu a treba rátať s postupným zhoršovaním kvality jeho života.

Odvolačný súd sa stotožnil so skutkovými zisteniami, z ktorých súd prvého stupňa vychádzal pri úvahe o primeranom zvýšení odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia, avšak súčasne vychádzal aj z judikatúry týkajúcej sa výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia a princípu primeranosti odškodnenia, keď suma prisúdená poškodenému by nemala mať likvidačný charakter, lebo nie je iste ani v záujme poškodeného, aby škodca bol finančne zdecimovaný a stratil schopnosť uhradiť škodu aspoň v nižšom rozsahu. To môže nastať najmä u právnickej osoby, ktorú vysoký záväzok presahujúci medze jej majetkových možností uvrhne do úpadku s tým, že v rámci konkurzného konania bude uspokojená len menšia časť pohľadávky, pričom po zániku povinného subjektu stratí poškodený možnosť domôcť sa ďalšej náhrady. Ďalej odvolací súd zdôrazňuje, že odškodnenie sťaženia spoločenského uplatnenia samo o sebe vo svojej podstate už v základnej výmere predstavuje náhradu za preukázateľne nepriaznivé dôsledky pre životné úkony poškodeného pre uspokojovanie jeho životných a spoločenských potrieb a pre plnenie jeho spoločenských úloh. Priznanie takéhoto základného odškodnenia samotného teda predpokladá, že poškodený je vplyvom následku utrpeneho zranenia obmedzený vo svojich možnostiach, napr. vo voľbe povolania, spôsobe osobného uplatnenia, v možnostiach zúčastniť sa kultúrnej a športovej činnosti, či v iných formách spoločenského uplatnenia. Postup podľa § 7 ods. 3 vyhlášky prichádza do úvahy len v skutočne výnimočných prípadoch hodných mimoriadneho zreteľa, kedy ani zvýšenie základného odškodnenia za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 6 ods. 2 vyhlášky dostatočne nevyjadruje následky, ktoré sú do budúcnosti v dôsledku poškodenia trvale obmedzené alebo stratené. Musí pritom ísť o celkom výnimočné prípady hodné mimoriadneho zreteľa, kedy možnosti poškodeného sú veľmi výrazne obmedzené, či celkom stratené v porovnaní s vysokou a mimoriadnou úrovňou jeho kultúrnych, športových či iných aktivít v dobe pred vznikom škody. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25Cdo/2186/2004, kde náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa vyhl. č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní bolesti a sťažení spoločenského uplatnenia u osoby v produktívnom veku (51 rokov), ktorá v dôsledku trvalého ochrnutia (tzv. kvadruparéza) nielenže stratila možnosť pracovať, venovať sa rodine a zúčastniť pre ňu doteraz bežných športových či spoločenských aktivít, ale stratila i sebestačnosť a je plne odkázaná na pomoc tretej osoby, sa pohybovala minimálne okolo 1.000.000,- Kč, t.j. zhruba v rozsahu 10-násobku základného bodového ohodnotenia. Odvolací súd v súvislosti s týmto rozhodnutím a porovnaním sťaženia spoločenského uplatnenia u žalobcu dospel k záveru, že primerané je v danom prípade zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia na 7-násobok. Znamená to, že pri počte bodov 2.075 x 60,- Sk je náhrada 124.500,- Sk a pri 7-násobku je to 871.500,- Sk. Po odpočte úhrady 126.000,- Sk to zodpovedá sume 745.500,- Sk a pri premene na platnú menu euro je to 24.746,07 eur. V tejto súvislosti ešte odvolací súd považuje za potrebné poukázať na to, že k úrazu žalobcu došlo v čase, kedy síce platila vyhláška č. 32/1965 Zb., ale od 1. 8. 2004 už platila vyhláška č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, ktorá upravovala výšku náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia a to tak, že výška náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa určila sumou 2 % z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom SR za kalendárny rok predchádzajúci roku, v ktorom vznikol nárok na náhradu podľa ods. 1 za jeden bod a výsledná suma sa zaokrúhlila na celé desiatky korún smerom nahor. V prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity, mohol súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50 %. Keďže išlo o predpis, ktorý nadobudol účinnosť v čase blízkom úrazu žalobcu, odvolací súd urobil porovnanie s prípadnou náhradou za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa zák. č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o

náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, pričom zistil, že ak by sa táto náhrada posudzovala podľa tohto predpisu, patrila by žalobcovi aj pri zvýšení náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, t.j. v prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity suma 894.221,- Sk. Priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky v roku 2003 bola 14.365,- Sk a 2 % sa rovná suma 287,30 Sk, pri počte bodov 2.075 je to suma 596.147,50 Sk, zvýšená o 50 % znamená sumu 894.221,- Sk. Pri odpočte už vyplatenej sumy 126.000,- Sk by išlo o odškodnenie vo výške 768.221,- Sk.

Aj z tohto porovnania vyplýva, že primerané zvýšenie v zmysle § 7 ods. 3 vyhl. č. 32/1965 Zb. o odškodňovaní, bolesti a sťaženia spoločenského uplatnenia zodpovedá sume prisúdenej týmto rozsudkom.

Z týchto dôvodov odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, ako je to uvedené vo výroku tohto rozhodnutia (§ 220 O.s.p.) a súčasne potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa v tej časti, v ktorej bola žaloba žalobcu nad sumu 119.796,85 eur zamietnutá.

Odvolací súd o trovách odvolacieho konania nerozhodoval vzhľadom na to, že súd má o týchto trovách rozhodnúť až po právoplatnosti rozsudku vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.